

YEDİ İKLİM TÜRKÇE

YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ
ÇALIŞMA KİTABI

Seviye **B2**

B2 İÇİNDEKİLER

1 MESLEĞİMDE İLERLİYORUM	Mesleğimde İlerliyorum	7-18	Dil Bilgisi
	A) İş Hayatı		• Sıfat fiil ekleri: -r, -Ar, -Ir, -AsI, -mAz.
	B) Püf Noktası		• Zarf fiil ekleri: -AnA kadar, -IncAyA kadar, -mAksIzn.
	C) Eğitim ve Bilgilendirme		• Bütün zamanların hikâyeleri.
2 DEĞERLERİMİZ	Değerlerimiz	19-30	Dil Bilgisi
	A) Evlilik Hayatı		• Sıfat fiil eki: -mIş
	B) Arkadaşlık		• Zarf fiil ekleri: -DIğI zaman, -DIğIndA, -DIğI sırada, -AcAğI zaman, -AcAğI sırada.
	C) Komşuluk		• Bütün zamanların rivayetleri.
3 BİR ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ	Bir Ömür Böyle Geçti	31-42	Dil Bilgisi
	A) Hayata İlk Adım		• Dolaylı anlatım
	B) Rüzgâr Gibi Geçti		• İsimlerin dolaylı anlatımları
	C) Bu Da Geçer Ya Hu!		• Fiillerin dolaylı anlatımları
4 MUTFAKTA KİM VAR?	Mutfakta Kim Var?	43-54	Dil Bilgisi
	A) Yemekte ne var?		• boyunca
	B) Su Gibi Aziz Ol!		• süresince
	C) Yemek Yapma Sanatı		• -DIğI sürece
			• -DIğI zaman
			• -DIkçA
			• -IncA
			• -Ar ... mAz

YEDİ İKLİM TÜRKÇE

5 TERCİHİNİZ NEDİR?	Tercihiniz Nedir?	55-66	Dil Bilgisi
	A) Nerede Yaşamak İstersiniz?		• Gereklilik kipinin dolaylı anlatımı • Zarf fiil ekleri: -Diğl için, -DiğlIndAn, -AcAğl için, -AcAğlIndAn
	B) Kimin Hayatı Daha Zor?		
	C) Hangi Sanattan Hoşlanırsınız?		

6 NELER OLUYOR HAYATTA?	Neler Oluyor Hayatta?	67-78	Dil Bilgisi
	A) İlginç Doğa Olayları		• Birleşik çatı: işteş / ettirgen + ettirgen vs. • Zarf fiil ekleri: -Diğl hâlde, -AcAğl hâlde -mAsInA rağmen, A rağmen.
	B) Sıra Dışı Deneyimler		
	C) Sırlar Dünyası		

7 ÖĞRENDİM, ÇALIŞTIM, BAŞARDIM	Öğrendim, Çalıştım, Başardım	79-90	Dil Bilgisi
	A) Nasıl Öğreniyorum?		• Zarf fiil ekleri: -mAk yerine, -mAktAnsA, -AcAğlInA / mAsl hâlde, -AcAğl yerde, -Diğl takdirde, -mAsl durumunda.
	B) Nasıl Çalışıyorum?		
	C) Nasıl Başardılar?		

8 MİSAFİR SEVER MİSİNİZ?	Misafir Sever misiniz?	91-104	Dil Bilgisi
	A) Misafirimiz Gelecek		• -I vermek • -Ip durmak • -Ip kalmak • -I yazmak • -A kalmak • -A gelmek
	B) İş Yeri Ziyareti		
	C) Köylerde Misafirlik		

Çengelköy Sahili/İstanbul

1

Mesleğimde İlerliyorum

● Bölümler

- A) İş Hayatı
- B) Püf Noktası
- C) Eğitim ve Bilgilendirme

● Beceriler

- Meslek Seçme
- Bir İşin İnceliklerini Bilme
- Üniversitede Okuma

● Dil Bilgisi

- Sıfat fiil ekleri:
-r, -Ar, -Ir ... -mAz.
- Zarf fiil ekleri:
-AnA kadar, -Inca, -(y)A kadar.
- Bütün zamanların hikâyeleri

● Kelimeler

- iş başvurusu
- meslek
- önemli
- rapor

1. Okuyalım, işaretleyelim. Meslek Seçimi

Meslek, farklı şekillerde tanımlanabilir:

1. Bir kişinin hayatını kazanmak, geçimini sağlamak için yaptığı iş.
2. Belli bir eğitim, süreklilik, ilgi ve sevgiyi gerektiren bilgi, beceri, ustalık ve iş.

Meslek seçimi, bir kişinin hayatındaki en önemli kararlardan biridir. Birey meslek seçerken belli bir çalışma ortamı, belli bir yaşam biçimini de seçmiş olur. Hayatının gelecekteki birçok yönünü böyle belirler. Seçtiği bu yolda da başarısıyla kendini kanıtlamaya çalışır. Bireyler yetenek, ilgi, istek ve bilgilerine uygun meslek seçtiklerinde başarılı olurlar. Bundan dolayı meslek belirleninceye kadar bireylerin kendilerini yeterince donatması gerekir. Çünkü toplumlarda bireyin önemli gelişim dönemlerinden biri mesleğini seçmesidir.

Kendine uygun meslek seçmiş olan kimseler işlerini severek yapmakta, mesleklerindeki gelişmeleri izleme isteği duymaktadır. Böyle bireyler hem coşkulu, mutlu ve verimli kişiler olarak meslek hayatlarını sürdürmekte hem de ülke ekonomisine daha fazla katkıda bulunmaktadır. Buna karşılık seçtikleri meslek; yetenek, bilgi, merak ve ilgilerine uygun olmayan kimseler, çalışmaya karşı isteksizlik, işe devamsızlık, verim düşüklüğü, yeniliklere direnme gibi davranışlar göstermekte ve mesleklerini değiştirme girişiminde bulunmaktadır.

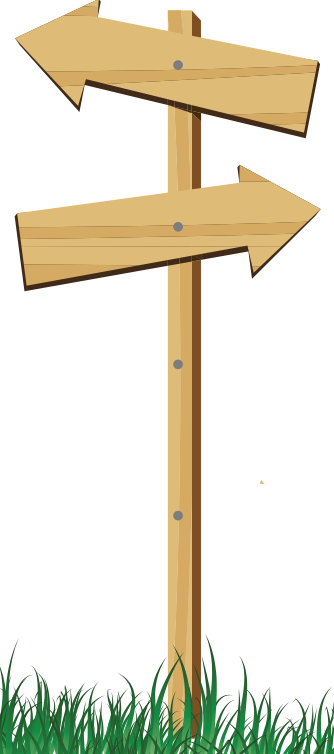
	Doğru	Yanlış
1. Meslek, insanların sadece geçimini sağlar.		
2. "Süreklilik" meslek için önemli değildir.		
3. Meslek seçmeden önce kişi kendini eğitmelidir.		
4. Coşkulu insanlar, işe gitmek zorunda olmayanlardır.		
5. Gelişmeleri takip edenler uygun meslek seçmişlerdir.		
6. Sık sık meslek değiştirmek gelişme için gereklidir.		

2. Eşleştirelim.

Aşağıdaki kelimeleri "zıt anlam" bakımından eşleştirelim.

1. farklı	()	kaybetmek
2. ak	()	gitmek
3. düşmek	()	aynı
4. kazanmak	()	nefret
5. ustalık	()	kalkmak
6. sevgi	()	kara
7. gelmek	()	acemilik

3. Eşleştirelim.

Aşağıdaki kelimeleri "Eş / Yakın Anlam" bakımından eşleştirelim.

1. sağlamak	()	çeşitli
2. beceri	()	meslek
3. önemli	()	istikbal
4. seçmek	()	biçim
5. ilgi	()	fert
6. şekil	()	elde etmek
7. hayat	()	taraf
8. farklı	()	şahıs
9. kanıtlamak	()	müsait
10. mutlu	()	lazım
11. kazanmak	()	mühim
12. ekonomi	()	takip etmek
13. iş	()	yaşam
14. gelecek	()	ispat etmek
15. kişi	()	elde etmek
16. birey	()	alaka
17. toplum	()	tercih etmek
18. yön	()	ustalık
19. seçim	()	tercih
20. dönem	()	kabiliyet
21. gerek	()	cemiyet
22. uygun	()	devre
23. yetenek	()	mesut
24. ülke	()	iktisat
25. izlemek	()	memleket

4. Cümle kuralım.

a) başarılı - aile - başarılı - hayatında da - meslek - seçiminde - kişiler - olur

.....

b) yaşam şekillerine - seçerler - göre - mesleklerini - bireyler

.....

c) yeteneklerine - seçerler - meslekler - bireyler - uygun - mesleklerinde - başarılı

.....

5. Yazalım.

a) Meslek, hayatımı kazanabilmem için önemlidir. Çünkü

.....
.....
.....

b) Meslek, sevdiğim bir işi yapabilmem için önemlidir. Çünkü

.....
.....
.....

c) Meslek, yetenekli olduğum bir işi yapabilmem için önemlidir. Çünkü

.....
.....
.....

ç) Meslek, ailem istediği için önemlidir. Çünkü

.....
.....
.....

d) Yukarıdakileri önemlerine göre sıralayınız.

.....
.....
.....

6. Boşlukları dolduralım.

Mesleğimi Seçtim Ama Nasıl?

- a) İlkokulu bitirinceye kadar bana hep diye soruyorlardı.
- b) Bu soruya çoğu arkadaşım
..... diye cevap vermişti.
- c) Ben ise diye cevap vermiştim. Çünkü kendimi henüz yeterince tanıımıyordum.
- ç) Gönlümden ise olmak geçiyordu.
- d) Bu mesleği yapabilmem için mezun olmam gerekiyordu.
- e) Bu mesleğe yeterince uygun bilmiyordum.
- f) Gönlümden geçen mesleği yapabilmek için
Üniversitesini tercih ettim.
- g) Üniversiteyi bitirir bitirmez çalışmaya başladım.

7. Yazalım.

Mesleğinizi Niçin Seçtiniz?

a) Doktor olmak istiyorum. / Doktor olmak istemiyorum.

- Çünkü
- Çünkü

b) Mühendis olmak istiyorum. / Mühendis olmak istemiyorum.

- Çünkü
- Çünkü

c) Avukat olmak istiyorum. / Avukat olmak istemiyorum.

- Çünkü
- Çünkü

ç) Öğretmen olmak istiyorum. / Öğretmen olmak istemiyorum.

Çünkü

Çünkü

d) Polis olmak istiyorum. / Polis olmak istemiyorum.

Çünkü

Çünkü

e) Pilot olmak istiyorum. / Pilot olmak istemiyorum.

Çünkü

Çünkü

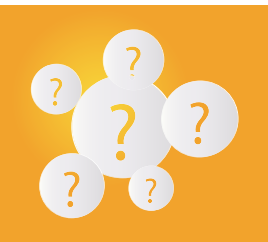
f) Futbolcu olmak istiyorum. / Futbolcu olmak istemiyorum.

Çünkü

Çünkü

g) olmak istiyorum. / olmak istemiyorum.

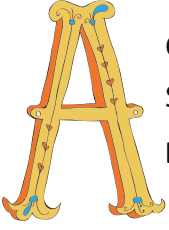
Çünkü

Çünkü

8. Yazalım.

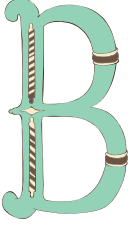
Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi duruma göre yeniden yazalım

Cüzdanımı kaybettim o yüzden sana yemek ısmarlayamıyorum.

Sen hangi durumda bana yemek ısmarlayabilecektin?

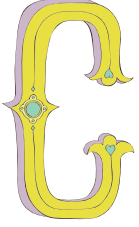
Ben, cüzdanımı kaybetmeseydim sana yemek ısmarlayabilecektim.

Arkadaşımın arabası arızalandı o yüzden biz derse geç kaldık.

Siz hangi durumda derse geç kalmayacaktınız?

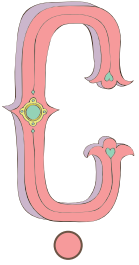
Biz, kalmayacaktık.

Ahmet yere düştü o yüzden bardak kırıldı.

Hangi durumda bardak kırılmayacaktı?

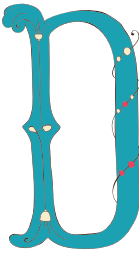
Ahmet, kırılmayacaktı.

Yağmur yağmadı ve buğdaylar yeterince gelişmedi.

Buğdaylar hangi durumda yeterince gelişecekti?

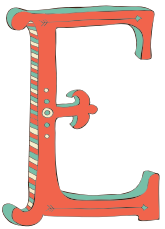
Buğdaylar, gelişecekti.

Uçağı kaçırdılar o yüzden tatile gidemediler.

Onlar hangi durumda tatile gidebileceklerdi?

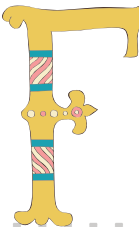
Onlar, gideceklerdi.

Bu filmi sen daha önceden izlediğin için beraber izleyemeyeceğiz.

Onlar hangi durumda filmi beraber izleyebileceklerdi?

Onlar, izleyeceklerdi.

Çok tatlı yedin ve pişman oldun.

O hangi durumda pişman olmayacaktı?

O, olmayacaktı.

9. Okuyalım, tamamlayalım. Bir Kitabın Değerlendirilmesi

Yazarın bu kitabını değerlendirdiğimizde, sonuç olarak şunları söyleyebiliriz: Bir kitap genellikle içeriği açısından eleştirilir. Ama biz öyle yapamadık, çünkü elimizdeki kitap bizi yönlendirdi ve daha çok yöntemi üzerinde durmak zorunda kaldık. O nedenle bu kitap, yukarıda verdiğimiz örneklerden de anlaşılacağı gibi, kurallara uymaması ve yöntemi açısından kesinlikle bilimsel çalışmalarda kullanılamaz. Yazar, bilgileri kitabına özellikle yanlış olarak almış gibi görünmektedir. Eğer yazar, kendi yazılarını bizzat değiştirerek kitabında yayımlıyorsa bu, büyük bir yanlış olmanın ötesinde bilimsel ahlaka da uymaz. Bunun, yazar tarafından yapılmış bir açıklaması olmalıdır. Yazarın daha önce çeşitli dergilerde yayımlanan yazılarının okunmasında fayda vardır. Böylece kitaptaki yazıların daha önce yayımlananlardan ne kadar farklı olduğu görülecektir. Yazar, bu farklılıkları okuyucuların hoş görmesini istemiştir, ama bu yeterli değildir. Yazar okuyuculardan özür dilemeli ve kitabını piyasadan çekmelidir. Aksi hâlde yazar, kitapla ilgili maddi ve manevi sorumluluk ve yükümlülüklerin sonuçlarına katlanmak zorunda kalacaktır.

1. Yukarıdaki bölüm, bir raporun
.....
.....
2. Raporu hazırlayan kişi, kitabı
.....
..... değerlendirdi.
3. Bu kitap
..... kullanılamaz.
4. Yazar, daha önce yazdıklarını bu kitapta
.....
.....
5. Kitabın piyasadan
.....
.....
6. Yazar, kitabını piyasadan çekmezse
.....
.....

10. Tamamlayalım.

Sen gel..... ben mağazalara bakarım.

O, salatayı yap..... biz markete gidelim.

Babam arabayı yıka..... annemle onu bekledik.

Yemek pişir..... televizyon seyredelim mi?

11. Yeniden yazalım.

Sen gelmeden masayı hazırlamadım.

Sen **gelineye kadar** masayı hazırlamadım.

Çiftçiler, buğdayı yağmur yağmadan ekmediler.

Öğretmen sınavı başlatmadan kağıtlara dokunmadık.

Doktor gelmeden hastaya hiçbir müdahalede bulunmadık.

Yeşil ışık yanmadan hareket etmedik.

12. Tamamlayalım.

1. Kör**olası**..... hırsız evde hiçbir eşya bırakmamış.
2. Bu çocuğun bir yanı kalmamış.
3. dağlar geçit vermedi.
4. Ninemin pamuk gibi elleri vardı.

13. İnceleyelim, dolduralım.

a)

Önümüzdeki yıllarda birçok meslek gençleri bekliyor. Bu meslekler yeni yatırımlar sayesinde çeşitlenecek ve daha çok uzmanlaşma isteyecek. Meslek denince eskiden doktorluk, öğretmenlik, mühendislik akla gelirdi. Şimdi de öyle olmakla birlikte bunlara yeni meslekler eklendi. Yeni mesleklerin ortaya çıkışında, gelişmiş ülkelerdeki araştırmalar ve ihtiyaçlar başı çekmektedir. Mesela sadece mühendislik alanında gözde meslek hâline gelen birçok mesleği görüyoruz. Bunlar malzeme üretimi, bilişim, iletişim, gen mühendisliği, tasarım mühendisliği, taşımacılık, biyoteknoloji, kalite mühendisliği olarak sayılabilir.

Bunların yanında tasarım, marka, çevre, insan hakları, hizmet sektörü, sağlık, yazarlık, turizm, eğitim, bilgisayar gibi alanlar her zaman geçerliliğini sürdürecektir.

Gelişmiş ülkelerde, yeni açılan iş yerlerinin çoğu teknoloji tabanlıdır. Eleman arayan şirketlerin yarısından fazlası teknoloji eğitimi alanları tercih etmektedir. Yine bu ülkeler gelirlerinin neredeyse yüzde üçünü araştırma ve geliştirmeye (AR-GE) ayırmaktadır.

b)

Ne kadar yeni meslek ortaya çıkarsa çıksın tıbbın önemi ve değeri hiç kaybolmayacaktır. İnsanlık, tarih boyunca sağlığına önem vermiş ve hastalandığında iyileşmek için doktor ve hastanelere koşmuştur. Mesleklerin, araştırma alanlarının birçoğu aynı zamanda tıbbın gelişmesini de sağlamıştır.

Tıbbın çalışma alanlarından özellikle beyin cerrahisinin gelecekte gözde meslekler arasında yer alacağı tahmin edilmektedir. Buna sebep olarak da günümüzde insanların geçmişe oranla daha fazla baskı ve sınırlılıkta yaşamaları, doğadan uzaklaşması gösterilmektedir. Büyük şehirlerde yaşayanların böyle bir hayata katlanmak zorunda kalmaları göz önünde bulundurulduğunda, bu tahmin hiç de yabana atılacak gibi görünmüyor. Dolayısıyla beyin cerrahisiyle birlikte psikiyatrisler de tedavi süreci içinde önemli bir basamağı oluşturacaktır.

Tıp, beyinle ilgili hastalıkların yanında özellikle kansere çare arayacak ve bu alandaki çalışmalar, her zaman ilgiyle izlenecektir. Çünkü yukarıda sayılan sebepler, birçok hastalığın olduğu gibi kanserin de en önemli sebebi olarak ortaya konmuştur.

c)

Şahıslar ve kurumlar, alıp sattıklarının fiyatının doğru olarak belirlenmesini ister. Fiyat belirleme de artık uzmanları tarafından yapılmaktadır. Fiyatlandırma uzmanları, piyasaya sürülmeden önce yeni ürünlerin gerçek fiyatlarını belirlemek için ön çalışmalar yapmaktadırlar. Bunun yanında ticaret, sermayenin yönetilmesini de uzmanlara bırakmıştır. Sermaye piyasası gittikçe dünyayı sarmakta ve bu piyasayla ilgili mesleklere sahip olanlara sürekli ihtiyaç duyulmaktadır.

ç)

Elektrik, elektronik ve bilgisayarda devre tasarımı, teknolojiye ilerlemiş ülkelerde önemli hâle gelmiştir. Bu alanda yetişmiş kişiler, ileride hiç bir zaman işsiz kalmayacaktır. Teknolojideki gelişmeler, enerji kaynaklarının bilinçsiz kullanımı çevreye zarar vermektedir. İnsanlık, çevreyi hem bozuyor hem de düzeltmeye çalışıyor. Bundan dolayı çevre mühendisliği ve ilgili alanlar gittikçe vazgeçilmez hâle gelmektedir.

d)

İster büyük şirketlerde çalışın, ister daha küçük çaplı işletmelerde, ister kendi işinizi yapın. Her yerde ihtiyacınız olacak şey aynı. Gelişime ve öğrenmeye açık olmak. Bireysel olarak gelişimini sürdüren biri olursanız, her zaman kendinizi daha güvenli hissedersiniz. Bireysel gelişim için en önemli ihtiyacın, "hayata antenleriniz açık bakmak." Yani önünüze çıkan fırsatları görebilmek. Ve o fırsatları değerlendirmek. "Hayat cesareti ödüllendirir."

Yukarıdaki bölümlerin başlıkları aşağıdakilerden hangileri olabilir?

- () Tıp Her Zaman Revaçta
- () Geleceğin Gözde Meslekleri
- () Para Değerini Hiç Kaybetmedi
- () Bozduk Düzeltmeye Çalışıyoruz
- () İş Hayatı Ne İstiyor Senden?

14. Tamamlayalım.

a) Tıp hiçbir zaman değerini kaybetmeyecektir, bunun sebebini şöyle açıklayabilirim:

.....
.....
.....

b) Sermayeye ilgili meslekler geçmişte de vardı şimdi de önemini koruyor, çünkü

.....
.....
.....

c) İletişim teknolojileriyle ilgili meslekler önemli. Çünkü insanlık eskiden beri

.....
.....
.....

ç) Çevre mühendisliğinin gözde meslekler arasına girmesinin sebepleri arasında şunları saymak mümkündür:

.....
.....
.....

d) Hayat cesareti ödüllendirir, çünkü

.....
.....
.....

15. Yazalım.

Günümüzde psikiyatristlerin çok aranmasının sebeplerini, kendi ülkenizden örnekler vererek anlatınız.

.....
.....
.....
.....
.....

16. Tamamlayalım.

1. Boyuna bak..... ne işlere giriştin sen!
2. Düşün..... hareket ediyorsun.
3. Pencerenin önünde gözünü yoldan ayır..... saatlerce oturdu.